

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

JENSEN grundskola Tungelsta

Läsåret 2025/26

Detta är skolans plan för att säkerställa att det förebyggande, främjande och åtgärdande arbetet planeras, genomförs och utvärderas enligt lagkraven. Skolans likabehandlingsarbete integreras även med skolans övriga kvalitetsarbete. Rektor är ansvarig för att samtliga åtgärder genomförs.

Likabehandlingsplan	1
Värdegrund	2
5F för likabehandling	2
Plan mot kränkande behandling och diskriminering	2
Arbetsgång	3
1. Kartläggning och riskanalys läsåret 24/25	4
2. Mål för det förebyggande arbetet	5
3. Åtgärder utifrån kartläggning, riskanalys och mål	5
4. Förebyggande och främjande arbete	6
Främjande likabehandlingsarbete	6
Förebyggande likabehandlingsarbete	6
Om kränkande behandling uppstår	7
Hur rapporterar jag en kränkning?	7
Handlingsplan vid kränkande behandling	7
Bilaga 1. Vart du kan vända dig för att få hjälp	10
Bilaga 2. Definitioner av aktuella begrepp	13

Värdegrund

JENSEN educations verksamhet präglas av uppfattningen att alla har och ska tillförsäkras lika värde. Detta återspeglas i vår dagliga verksamhet. Vår målsättning är att alla elever ska känna sig trygga och tillförsäkras en god studiemiljö. Det är viktigt för oss att aktivt motverka alla former av trakasserier, oavsett skäl mellan elever eller mellan lärare och elever.

Målet med planen är också att främja en trygg skolmiljö och förebygga risk för ohälsa på grund av sociala förhållanden i skolmiljön.

5F för likabehandling

De fem F:en motsvarar de krav som lagen ställer på arbetet för likabehandling mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier. Kom ihåg dessa fem F så har du en bra utgångspunkt i arbetet med att ta fram en lokal likabehandlingsplan.

Förbjuda diskriminering

Främja likabehandling och jämställdhet

Förebygga och förhindra diskriminering, kränkande behandling och trakasserier

Förankra arbetet i hela skolan hos samtliga medarbetare och elever

Följa upp likabehandlingsarbetet och de åtgärder som genomförts

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Skolans arbete med att främja alla på JENSEN grundskola Tungelstas lika behandling regleras av två lagar, Diskrimineringslagen (2008:567) och Skollagen (2010:800). Bestämmelserna i 6 kap. i Skollagen har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Planen reglerar hur vi arbetar med att förebygga kränkande behandling, främja likabehandling av våra elever samt motverka all form av diskriminering gällande

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

samt hänvisar till riktlinjer om hur vi agerar om händelser eller ageranden som strider mot detta.

Arbetsgång

Vårt arbete i planen följer skolverkets riktlinjer enligt ramen

1. Kartlägga risk för kränkningar (elever delaktiga)
 - a. Elevenkäter med frågor om trygghet och trivsel
 - b. Trygghetsvandringar
 - c. Information från kränkningsärenden
2. Analysera orsakerna – varför uppstår kränkningar? Vilka mönster ser vi? (elever delaktiga)
3. Sätt mål och bestäm åtgärder
4. Upprätta plan mot kränkande behandling
5. Följ upp och utvärdera. (elever delaktiga)

Augusti	Utifrån utvärdering och analys i juni. Mål och åtgärder för det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet formuleras och revideras på enheten inom elevhälsan.	Rektor Biträdande rektor Ämnesansvarig
September	Elevrådet medverkar till att färdigställa planen och godkänner den.	Rektor
September	Plan mot kränkande behandling delges elever och vårdnadshavare på föräldramöten. Planen synliggörs även i alla klassrum och på skolans hemsida	Coach Rektor
September	Skolenkät genomförs med samtliga elever i åk 4–9 för att kartlägga trivsel och trygghet på skolan	Rektor
November	Genomföra trygghetsenkät som kartläggningsmetod i prioriterade klasser gällande trygghet och trivsel.	EHT
November	Skolenkät genomförs med samtliga elever i åk 4–9 för att kartlägga trivsel och trygghet på skolan	Rektor
Januari	Halvårsavstämning. Vilka åtgärder är påbörjade/ genomförda? Prioriteringar och ansvar under kommande termin?	Skolledning/ alla medarbetare
Februari	Skolenkät genomförs med samtliga elever i åk 4–9 för att kartlägga trivsel och trygghet på skolan	Rektor
Mars	Skolenkät genomförs med samtliga elever i åk 4–9	Rektor

	för att kartlägga trivsel och trygghet på skolan	
April	Skolenkät genomförs med samtliga elever i åk F-3 för att kartlägga trivsel och trygghet på skolan	Kurator
April/maj	Skolenkät genomförs med samtliga elever i åk 4-9 för att kartlägga trivsel och trygghet på skolan	Rektor
Maj	En analys och utvärdering görs av elevrådet, av de vidtagna åtgärderna samt en kartläggning av läsårets utvecklingsområden inför planeringen av det förebyggande arbetet kommande år.	Rektor
Maj-juni	Analys och utvärdering av likabehandlingsarbetet under läsåret görs av skolledning, elevhälsa, elevvärdar, team och ämneslag som en del av skolans kvalitetsarbete.	Rektor Alla

1. Kartläggning och riskanalys läsåret 24/24

Kartläggning av skolenkät åk 4-9

Frågan om trivsel:

September: 4,35

November: 4,38

Februari: 4,44

April: 4,32

Frågan om trygghet:

September: 4,50

November: 4,48

Februari: 4,54

April: 4,36

Frågan om kränkningar:

September: fanns ej med

November: 4,49

Februari: fanns ej med

April: fanns ej med

Kartläggning av skolenkät av åk F-3

Under april och maj månad har kurator genomfört trygghetsenkät med åk F-3. Vid sammanställningen av enkäten har 88% svarat att de endera uppskattar sin trygghet med skala 5/5 alternativt 4/5, vilket motsvarar värdet 4,35.

Se nedanstående sammanställning (åk F-3):

1. Jag känner mig trygg på skolan

Skala 1-5

<u>Värde</u>	1 (lägst)	2	3	4	5 (högst)
<u>Antal svar från elever</u>	0	3	27	97	108
<u>Procent</u>	0%	1,2%	11,4%	41,3%	46%

Incidentrapporter och kränkningsärenden

Antal: Vi har under läsåret 24/25 43 registrerade kränkningsärenden i Prorenata.

Identifierade mönster för kränkningar utifrån diskrimineringsgrunderna: Majoriteten av kränkningarna skett utifrån kön, sexuell läggning och funktionsnedsättning.

Identifierade mönster i hur kränkningar skett fysiskt, verbalt, via nätet, sociala medier etc.

Identifierade mönster i var kränkningar sker: på raster, via nätet, på väg till och från skolan, på fritiden.

Sammantagen identifiering: Sociala medier och verbala/skriftliga kränkningar är övervägande.

Trygghetsvandring (EHT & skolledning)

Vilka platser upplevs som trygga och otrygga på skolan?

Trygga

- Samtliga platser där vuxna är.
- Klassrum.
- Skolgården.

Mindre trygga

- Korridorer/kapprum utan vuxna.
- Omklädningsrum.
- Sociala medier

Identifierade riskområden

Utifrån den kartläggning som genomförts identifieras följande riskområden för att elever ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling på skolan:

- Obemannade korridorer/kapprum.
- Omklädningsrum.
- Sociala medier.

Förebyggande arbete med normer och värden

Vilka av föregående läsårs förebyggande åtgärder har gett mest effekt och på vilket sätt:

Obemannade korridorer/kapprum

Angående obemannade korridorer innan skoltid har vi sedan läsåret (22/23) etablerat rutinen att elever hämtas av lärare på skolgården innan skolstart. Det är endast elever på mellanstadiet som fått särskild dispens av rektor, exempelvis på grund av lång resväg eller avskilt boende, som tillåtits vistas i lokalerna innan skolstart. Genom denna åtgärd har vi observerat att det sker färre konflikter utan personalens tillsyn. Vidare har vi organiserat att fritidselever som är på morgonfritids har sina tillhörigheter, såsom ytterkläder, skor och ryggsäck, på krokar intill matsalen, så att inga elever är ensamma i kapprum/korridorer utan vuxen tillvaro.

För att minska risken för obemannade korridorer och ytor under fritidstid har vi sedan läsåret (22/23) etablerat nya fritidsgrupper: Salming, Rolfö, Sjöström och Duplantis. Utifrån denna åtgärd upplever såväl fritidspersonal som fritidselever att verksamheten är mer organiserad och lugn, vilket medfört färre konflikter.

Omklädningsrum

Till höstterminen år 2023 invigdes även vår idrottshall, där inkluderat idrottshallens tillhörande omklädningsrum. Skolans personal blev varse om att eleverna upplevde konflikter och kränkningar i omklädningsrummet, särskilt i relation till situationer vid ombyte och duschning. Utifrån informationen som inkom organiserade vi att extrapersonal (utöver idrottslärare) fanns med som stöd till klasser (åk 4-9) med behov. Vidare implementerade vi att lågstadielärare (åk F-3) fanns med i ett av klassens omklädningsrummen (vanligtvis tjejernas omklädningsrum) medan idrottslärare är ansvarig för det andra omklädningsrummet (vanligtvis pojkarnas omklädningsrum).

Sociala medier

Sociala medier och spel över nätet är en plats där eleverna kränker varandra. Arbetat med att minska kränkningarna där arbetar skolan kontinuerligt, inte genom stundvisa insatser utan coacher, elevhälsa, skolledning, belyser, informerar och pratar om det ofta. I det svåra arbetet att bryta dessa kränkningar arbetar skolan även nära föräldrar. Vi pratar om det, visar på exempel och synliggör vad som konkret kan hända om en elev kränker. Ofta sker detta i grupp och oftast utanför skoltid. Men kränkningen från fritiden kommer ikapp och blir en reell svårighet i skolan, därför arbetar vi systematiskt och ingående med detta.

2. Mål för det förebyggande arbetet

1. Att rasterna ska upplevas trygga oavsett vart man befinner sig på skolan
2. Att alla elever ska uppleva att de har minst en vuxen att vända sig till på skolan
3. Att det ska finnas god gruppdynamik i varje klass
4. Fortsätta arbetet med att minska kränkningar över nätet

3. Åtgärder utifrån kartläggning, riskanalys och mål

Observationer av alla klasser 1 gång/termin	Kurator Specialpedagog	September Mars	Maj
Värdegrundsövningar coachtid 2 ggr/läsår	Coach och kurator	Oktober Mars-maj	Juni
Planerade aktiviteter på skolgården samt inne i skolan	Fritidspersonal	Hela läsåret	Juni
Sociala medier och näthat	All personal	Hela läsåret, med utvärdering till december och maj	Maj/juni

4. Förebyggande och främjande arbete

Främjande likabehandlingsarbete

- Främjande likabehandlingsarbete bedrivs långsiktigt som en del av det dagliga arbetet på skol- och klassnivå. Vi diskuterar öppet i vår medarbetargrupp och tillsammans med eleverna kring klasser, normer, attityder och hur goda relationer vårdas.
- Vi arbetar även med kompetensutveckling för medarbetare, exempelvis anmälningsskyldighet samt vad diskriminering, kränkning och trakasserier är i relation till lärares ansvar.
- Vid uppkommande eller misstanke om trakasserier eller kränkande särbehandling ska hanteringen ske skyndsamt enligt riktlinjer som personalen har tillgång till.
- Därutöver har vi kontinuerlig genomgång i alla klasser, att vi inte accepterar ett kränkande beteende, vad kränkningar kan vara och att agerandet kan leda till disciplinära åtgärder (enligt konsekvenstrappan).
- Värdegrundsövningar 2 ggr/läsår under coachtid, med endera kurator eller coach.
- Planerade aktiviteter på skolgården samt inne i skolan tillsammans med fritidspersonalen.

Förebyggande likabehandlingsarbete

- Kartlägga årligen minst tre elevundersökningar med frågor om trygghet, trivsel och skolmiljö, där vi agerar på låga resultat.
- Analysera kartläggning av elevernas trygghet och trivsel för att identifiera riskområden.
- Kontinuerligt följa upp och granska avvikelser när det gäller elevnärvaro samt reagera på hög frånvaro generellt.
- Utvärdera föreliggande plan årligen.
- Observationer görs av kurator, speciallärare och coacher i alla klasser i mitten av varje termin, där kartläggning och eventuell handlingsplan utfärdas.
- Månadsvis går aktuella elevhälsan genom frånvarostatistik och meddelar vårdnadshavare till elever vars frånvaro överstiger 20%, men tidigare om vi har oro för eleven och anledningen till frånvaron. Överstiger frånvaron 30% gör vi en skolpliktsanmälan till kommunen. I enlighet med nämndbeslut i Haninge kommun och skolplikten.

Om kränkande behandling uppstår

När fall av diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkningar uppmärksammas är det skolans ansvar att vidta kraftfulla åtgärder för att säkerställa att kränkningarna upphör. Åtgärder skall vidtas och det ska göras skyndsamt. Inget ärende avslutas förrän kränkningar har upphört.

“Skolan är skyldig att utreda och förhindra kränkningar mellan elever. Det är också en skyldighet för personalen att vara uppmärksam på den jargong och det beteendemönster som råder mellan elever och att se till att miljön på skolan inte inbjuder till kränkningar.” Skolinspektionen

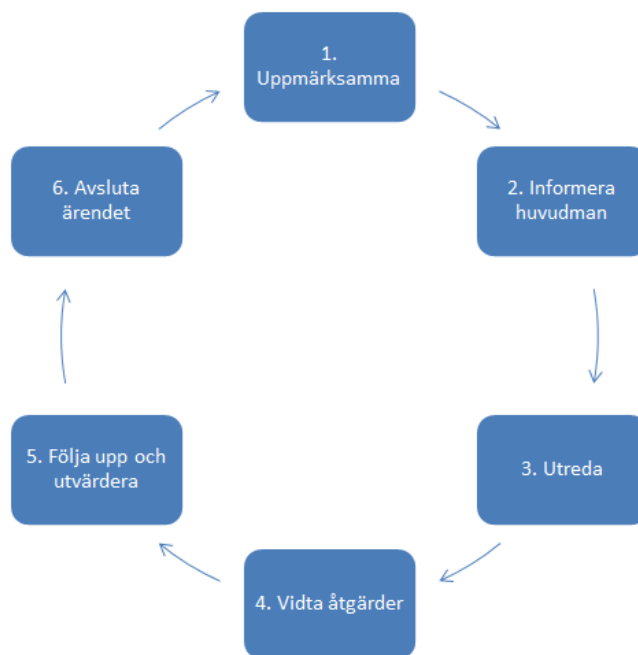
Hur rapporterar jag en kränkning?

- Personal skall skyndsamt reagera och anmäla kränkningar som de lägger märke till på till exempel raster eller lektioner. Samtliga i personalen anmäler kränkningar via länk till Prorenata. (Vår digitala och säkra plattform för elevärenden)
- Elever uppmanas att rapportera till elevråd, elevhälsan, ansvarig coach, lärare eller annan personal som eleven har förtroende för om de upptäcker någon form av diskriminering eller kränkande behandling.
- Eleverna uppmuntras att rapportera även om de själva inte är inblandade.
- Anonyma tips kan ges via brev i postlådan vid administrationen.
- Även vårdnadshavare kan höra av sig till skolan när de är oroliga för att deras barn eller annan elev utsätts för kränkningar.

Nedan följer en beskrivning av hur vi arbetar när vi får reda på att det förekommer diskriminering eller kränkande behandling på skolan.

Handlingsplan vid kränkande behandling

Vår handlingsplan vid diskriminering och kränkande behandling ser ut på följande sätt:

1. Uppmärksamma

En medarbetare som fått kännedom om att elev upplevt sig kränkt eller kränkning är anmälningsskyldig att informera skolledningen.

Ansvarig: Alla medarbetare

Dokumentation: Informationen ges skriftligt via länk till Prorenata.

2. Informera huvudman

Skolledare informerar huvudman samma dag enligt gällande rutin

3. Utreda

Huvudman via skolledare ansvarar för att utreda händelsen tillsammans med elev och vårdnadshavare.

Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor

Dokumentation: Utredningsmallen för kränkningsärenden i Prorenata

4. Vidta åtgärder

- Skola, elev och vårdnadshavare kommer överens om relevanta åtgärder vid ett möte. Händelseförloppet utreds och åtgärder planeras enligt utredningsmallen.
Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor
Dokumentation: Utredningsmallen för kränkingsärenden i Prorenata
- Skolledare ansvarar efter mötet om att berörd personal får information om händelsen samt riktlinjer för hur de ska agera.
Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor
Dokumentation: Via mail
- Berörda elever erbjuds stödsamtal med elevhälsan inom en vecka.
Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor
Dokumentation: Ansvarig person från elevhälsan ansvarar för att dokumentera samtalet i prorenata
- Vid problematik i klassen med otrygghet, kränkande jargong, utanförskap, ordning och arbetsro ska det upprättas en klassinriktad handlingsplan utifrån specifik problematik. Skolledare ansvarar

för att handlingsplanen upprättas samt att berörd personal involveras i arbetet.

Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor

Dokumentation: Handlingsplan för klassen

- Grova fall av kränkande behandling och bruk av våld under skoltid polisanmäls.
Ansvarig: Rektor
Dokumentation: Polisanmälan
- Vid grova fall av kränkande behandling och bruk av våld utanför skoltid uppmanas elever att göra en polisanmälan.
Ansvarig: Rektor
Dokumentation: Minnesanteckning

5. Uppföljning och utvärdering

- Uppföljning och utvärdering (samt eventuellt beslut om nya åtgärder) genomförs tillsammans med samtliga inblandade elever och vårdnadshavare utifrån de vidtagna åtgärderna senast inom tre veckor.
Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor
Dokumentation: Utredningsmallen
- Om det inte skett förändring kan det bli aktuellt att vidta mer formellt disciplinära åtgärder för den som utfört kränkningen och i yttersta fall avstängning från skolan. Även om kränkningen upphört så är det av stor vikt att berörda elever följs upp vid ytterligare minst ett tillfälle.
Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor
Dokumentation: Minnesanteckningar

6. Avsluta ärendet

Om uppföljningen visar att kränkningarna har upphört och eleven känner sig trygg på skolan återigen avslutas ärendet. Elev och vårdnadshavare får information om att skolan har valt att avsluta ärendet.

Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor

Dokumentation: Utredningsmallen i prorenata

7. Dokumentation

För att möjliggöra uppföljningsarbetet med utredningar och åtgärder vid förekomst av diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling upprättas dokumentation under hela processen. Dokumentationen sker i dokumentationssystemet Prorenata med befintliga anteckningsmallar. Insatserna följs upp i form av samtal med den som blivit utsatt och den som kränker. Om ärendet rör en person under 18 år räknas tidsfristen (10 år) för skolans preskriptionstid gällande dokumentation, från den dag då eleven fyller 18 år. Dokumentationen som ej finns i Prorenata ska därför förvaras brandsäkert i enlighet med gällande sekretesslagstiftning i minst 10 år. Om ärendet gäller diskriminering eller annan form av kränkande behandling mellan lärare och elev ansvarar skollädaingen för dokumentation, utvärdering och uppföljning.

Vidare insatser vid behov

Nedan följer en beskrivning av ytterligare åtgärder som skolan kan vidta om diskriminering och kränkande behandling uppstår.

Medlingssamtal

Medlingssamtal är en särskild metod för att lösa eller hantera konflikter. Den bygger på att en tredje opartisk person (det kan också vara två medlare) hjälper konfliktparterna att kommunicera om konflikten på ett konstruktivt sätt. Medling bygger på frivillighet och föregås av att de inblandade parterna har individuella samtal med medlaren, och då går med på att ha ett medlingssamtal. Medlarens viktigaste funktion är att skapa goda förutsättningar för konstruktiv kommunikation mellan parterna så att dessa kan hitta fram till den lösning som passar dem bäst.

Ansvarig: Skolledare utser lämplig medarbetare

Samverkan med andra instanser

Skolan samverkar vid behov med andra instanser som har till uppgift att ägna sig åt ungdomars hälsa och levnadsförhållanden som till exempel socialtjänsten, fältarbetare, ungdomsmottagningar, barn- och ungdomspsykiatri och frivilliga organisationer. Syftet är att alla elever ska ha en välfungerande livssituation. Då kränkning och/eller diskriminering uppmärksammas och uppgifter framkommer där bedömning görs att eleven har behov av stöd utanför skolan tar skolan dessa kontakter.

Ansvarig: Kurator och skolsköterska

Klassövningar

Vid problematik i klassen med otrygghet, kränkande jargong, utanförskap, ordning och arbetsro ska det upprättas en klassinriktad handlingsplan utifrån specifik problematik. Lämplig personal kan utföra gruppstärkande övningar. Förslag på lämpliga övningar finns i coachboken och i kollegiet samt elevhälsan.

Ansvarig: Coach i samarbete med elevhälsa eller annan lämplig personal

Stödsamtal

Stödsamtal med skolkurator och skolsköterska erbjuds alla berörda elever. Samtalets omfattning bestäms tillsammans av elev och skolsköterska/skolkurator.

Ansvarig: Skolsköterska och skolkurator

Disciplinära åtgärder för elever som kränker

För den elev som efter utredning visar sig ha medvetet kränkt en annan elev eller lärare **ska en konsekvens alltid tilldelas**. Den minsta åtgärden är att eleven klättrar på konsekvenstrappan. Beroende på kränkningens art kan det även leda direkt till kvarsittning, omplacering eller avstängning samt polisanmälan. Elever som upprepade gånger har ett grovt språkbruk eller kränker andra elever kan också ordinerats veckovisa utvecklingssamtal med kurator/skolpsykolog. Beslut om disciplinära åtgärder informeras till elev och vårdnadshavare.

Ansvarig: Rektor

Bilaga 1 Vart du kan vända dig för att få hjälp

Steg 1 – Skolans ansvar

Som elev eller vårdnadshavare ska du vända dig direkt till coach, undervisande lärare eller någon av nedanstående personer om du eller någon annan blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling.

Personal

Michelle Näslund, rektor

Michelle.naslund@jeseneducation.se

073- 773 32 34

Edward Williamsson, biträdande rektor

edward.williamsson@jeseneducation.se

073-773 34 33

Malin Gilliusson (skolsköterska)

malin.gilliusson@jeseneducation.se

073- 773 33 28

Lena Mossegård

lana.mossegard@jeseneducation.se

073- 773 32 58

Steg 2 – Stöd från JENSEN centralt

Upplever du att du inte blivit lyssnad på eller fått det stöd av skolan som du har rätt till så är du välkommen att vända dig till huvudman för JENSEN education.

Mats Rosén

Skolchef JENSEN Grundskola

mats.rosen@jeseneducation.se

Leif Glavå

Kvalitetschef JENSEN education

leif.glava@jeseneducation.se

Steg 3 – Stöd utifrån

Upplever du att du inte blivit lyssnad på eller fått det stöd av skolan som du har rätt till så kan du vända dig till Barn- och elevombudet (BEO) eller Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Alla elever har rätt att vistas i en skolmiljö fri från diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling. Barn- och elevombudet (BEO) är en del av Skolinspektionen, men har samtidigt en självständig funktion. BEO lyder under 6 kapitlet i Skollagen och arbetar för att motverka kränkningar och trakasserier av barn och elever.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) arbetar för att motverka diskriminering och lyder under Diskrimineringslagen. DO ska kontrollera att diskrimineringslagen följs och hjälpa dem som råkat ut för diskriminering. Det kan vara genom råd och tips eller genom att de undersöker anmälningar som gjorts. DO kan också gå till domstol och kräva diskrimineringsersättning från den som diskriminerade. BEO utreder anmälningar om kränkande behandling som inte är diskriminering och DO utreder anmälningar om diskriminering.

Om du skriver till BEO eller DO kan det vara bra att veta att ditt brev blir offentligt och med det menas att den som vill kan få läsa det. Vissa delar som rör personliga saker om dig kan hemlighållas efter beslut.

Följande punkter kan därför vara viktigt att tänka igenom innan du kontaktar BEO eller DO:

- Ditt namn, adress och telefonnummer, men du kan också vara anonym.
- Namn och adress på skolan.
- En beskrivning av vad som har drabbat dig.
- Hur länge kränkningarna har pågått.
- Om du pratat med någon i skolan om det som har hänt dig eller ditt barn.
- Om personalen i skolan eller någon annan har försökt hjälpa dig eller ditt barn.

<u>Namn</u>	<u>E-post</u>	<u>Telefon</u>
Barn- och elevombudet (BEO) Box 23069 104 35 Stockholm	beo@skolinspektionen.se	08-586 080 00
Diskrimineringsombudsmannen (DO) Box 3686 103 59 Stockholm	do@do.se	08-120 20 700

Bilaga 2. Definitioner av aktuella begrepp

Nedan följer en beskrivning av aktuella begrepp gällande diskriminering, trakasserier och annan form av kränkande behandling.

Kränkande behandling, 6 kap. i Skollagen (2010:800)

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminerande kränker en elevs värdighet. Kränkande behandling kan vara synlig men också svårare att se. Kränkningar kan förekomma under skoltid men även utanför skolan. Kränkningarna kan vara fysiska, verbala eller icke-verbala såsom skriftliga kränkningar via e-post, bloggar, sms, mms eller chatt. Ryktesspridning är också en form av kränkande behandling. Både personal och elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens namn, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.

Diskriminering, Diskrimineringslagen (2008:567)

Är när en person eller grupp av personer gör åtskillnad mellan olika människor, inte på grund av meriter eller kvalitéer utan på grund av mer grundläggande egenskaper såsom delar av den diskriminerades identitet. Diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck (person som inte ser ut eller gör som killar och tjejer förväntas göra) och ålder. I begreppet är underförstått att åtskillnaden innebär något negativt för den diskriminerade.

- **Direkt diskriminering:** Olik behandling av lika fall i samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.
- **Indirekt diskriminering:** Lika behandling av olika fall. Krav som verkar vara samma för alla men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Det kan t.ex. ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material.

Instruktioner att diskriminera

En order eller instruktion till en person att diskriminera genom direkt diskriminering, indirekt diskriminering eller trakasserier.

Kön

Med kön avses det biologiska kön som registrerats för en person vid födseln eller det kön som senare fastställts för henne eller honom.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Innebär att någon varken identifierar sig som tjej eller kille eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Sexuell läggning

Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Sexuell läggning beskriver om en person blir förälskad i eller attraherad av tjejer, killar eller både tjejer och killar.

Etnisk tillhörighet

Att någon tillhör en grupp av personer som har samma hudfärg eller nationella eller etniska ursprung.

Religion eller annan trosuppfattning

Är en tro på en högre makt av något slag. Trosuppfattning har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning.

Funktionshinder

Funktionshinder är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Begränsningarna beror på en skada eller en sjukdom som fanns vid födseln, har uppstått senare i livet eller kan förväntas uppstå.

Jämlikhet

Betyder att individer ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet oavsett kön, ålder, religion, etnicitet, trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Jämlikhet utgår från alla människors lika värde.

Jämställdhet

Är ett begrepp definierat som jämlikhet mellan könen. Jämställdhet innefattar allas lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter och innebär att kön inte ska vara ett omotiverat hinder för personlig utveckling.

Heterosexualitet

Förälska sig i och/eller vara sexuellt attraherad av personer av motsatt kön.

Homosexualitet

Förälska sig i och/eller vara sexuellt attraherad av personer av samma kön som en själv.

Bisexualitet

Förälska sig i och/eller vara sexuellt attraherad av både tjejer och killar. En bisexuell identitet kan dock se ut på olika sätt, alla bisexuella är inte nödvändigtvis lika mycket intresserade av personer av båda könen.

Transperson

Samlingsbegrepp för bland annat transsexuella (som vill eller har bytt kön), transvestiter (som inte vill byta kön) och andra som överskrider normerna för hur man får uttrycka sitt kön.

Queer

Queer kan vara ett ord för att beskriva dig själv när det till exempel handlar om ditt kön eller din sexualitet. Det kan också vara ett sätt att visa att du tycker att det ska finnas plats för andra normer än heterosexualitet i samhället. Eller att du inte måste vara på ett visst sätt bara för att du är ett visst kön. Queer är ett begrepp som kan ha flera olika betydelser, och betyda olika saker för olika personer. Därför är det svårt att definiera ordet queer på ett enda sätt. Hur man ser på queer och på sig själv är upp till var och en.

En del kan föredra att kalla sig för queer, istället för till exempel bi-, hetero- eller homosexuell. Queer kan också handla om hur du har sex eller blir kär. Kanske blir du kär i flera samtidigt. Det kan också handla om kön, till exempel att du inte känner dig som tjej eller kille.

Homofobi

En uppfattning eller en medveten värdering hos en individ en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en stark negativ syn på homosexualitet eller på homo – eller bisexuella människor. En homofobisk hållning strider mot principen om alla människors lika värde och allas lika rättigheter.

Rasism

Det är en åsikt som säger att alla människor är olika mycket värda beroende på var de kommer ifrån och hur de ser ut.